

De det “er no` med”...

Jeg er så heldig å jobbe som psykolog ved 2 arbeidsplasser parallelt: 50% som psykolog ved BUP, og den resterende stillingsdelen som psykolog ved lokal PPT. Det gir flere anledninger til å lure på hvor godt de to systemene egentlig kjenner hverandre.

Det som er fakta, er at de fleste barn mellom 1-6 går i barnehage, og alle barn mellom 6-16 går på skolen. De fleste tar også videregående etter dette. De barna jeg møter gjennom jobben ved BUP er dermed å finne blant barna i den lokale barnehagen eller på skolen. Ofte vil de trenge hjelp der de oppholder seg, og barn oppholder seg jo gjerne størstedelen av en vanlig hverdag enten i barnehagen eller på skolen. Da er det nyttig å sette inn hjelp der, men hvor blir det av kunnskapsflyten mellom BUP og PPT, hvor er samarbeidet på systemnivå? Hvor er de faste møtene, der man kan bli kjent med hverandres språk og forståelse av hvordan ”den gode hjelpa” ser ut? Hvem er ansvarlig for at ”den gode hjelpa” blir satt i verk rundt det enkelte barnet? Både i barnehagen og på skolen er barna en del av en sosial gruppe. Skal det enkelte barn ha nytte av ”den gode hjelpa” på individnivå, vil de ofte ha utbytte av at deres sosiale gruppe involveres. Hvem er ansvarlig for det?

I løpet av sist arbeidsuke er jeg i PPT jobben invitert til å bistå en skole med klasseobservasjon. Lærerne lurer på hva de kan gjøre med ”de det er no` med...”. I klassa er det både elev med nylig avdekket overgrepserfaring, 3 fosterhjemsplasserte barn, 7 fremmedspråklige uten samme språklige bakgrunn. Det er 2 med ADHD/ADD, et par med dysleksi og noen som har språkvansker av mer ymse art. Om det er også er barn som lever med rus eller vold i hjemmet, vet jeg ikke, men det er sannsynlig.

Samtidig, i jobben som BUP-psykolog, fikk jeg innlagt et barn på akutt psykosepost for en knapp uke siden. Plass på psykosepost er et begrensa knapphetsgode, man kommer raskt ut igjen. Så også med min pasient, plutselig var hun tilbake på skolen. Hun var ikke lenger pre-psykotisk, noen andre trengte plassen mer enn hun. Hun var heller ikke frisk! Men der var hun, og lærer lurte veldig på hva de skulle gjøre

videre fremover. Hvordan følge opp et barn som har endret seg veldig, som har vært innlagt, og som nå står alene, sliten og fortsatt veldig forvirra i skolegården?

I BUP hører jeg frustrasjonene omkring PPT, der de lurer på hvorfor ikke PPT kan ta oppdrag på vegne av BUP, og følge opp pasientene deres når konklusjonen ved BUP er gitt: en diagnose og gjerne noen tiltak som går på veiledning av barnehage og skole. Kliner vi til ved BUP har vi også tanker om at barnet kan ha nytte av hjelp til å integrere sin historie på en god måte i sitt sosiale miljø. Men vi på BUP gjør ikke det. BUP driver med inntjening, konsultasjoner som gir rett til refusjon prioriteres. Veiledning til skole eller barnehage i et systemperspektiv kommer langt ned på en prioritertingsliste. Om det i det hele tatt kommer på ei liste.

På PPT hører jeg frustrasjonene omkring BUP, som kommer som bedrevitere ut på skolen og "doserer ut" hva skolen og PPT bør gjøre i løpet av et møte eller 2, før de avslutter saken. Tilbake

står en skole som har fått et barn med en eller annen diagnose, og som skolen ofte fortsatt opplever at strever med noe. Selv om det gis medisiner. Eller var det eleven med overgrepserfaring som går i individualbehandling ved BUP, men som sitter helt passiv på pulten sin? Mange i PPT føler seg ikke kompetent til å gi veiledning til barnehage og skole på tema mindre kjente psykiske lidelser eller traumeerfaringer. Og når skolen blir frustrert, øker presset på PPT, som igjen kan kjenne på en frustrasjon over det som oppleves som et svik fra BUP.

Jeg ser fram til den dagen jeg i begge mine stillinger kan høre den nyttige fortellingen om den andre tjenesten, der mine kollegaer vet noe om lovgrunnlag, typiske "tjenester", ansvarsområde. Jeg ser fram til den dagen det kommer invitasjon til å ha felles fagdager på tvers. Ikke bare en enkeltstående "happening" for å si hei, men faktisk faste møter for å bli kjent, og for å gjøre hva departementene ikke har klart: Å samarbeid godt, systematisk og koordinert, rundt de barna det "er no` med" og den sosiale gruppa de er en del av.

Gørild Bothner Kanstad